

Groepsbehandeling voor kinderen met dyslexie en hun ouders

Ilona van het Hof, logopedist M SEN
Saskia Mortier, maatschappelijk werker

Wat is psycho-educatie?

Psycho-educatie verwijst naar een reeks educatieve of opvoedkundige interventies om mensen te leren omgaan met hun beperkingen.

Door het verwerven van kennis, vaardigheden in de omgang met beperkingen, meer zelfvertrouwen en door psychologische verwerking.

(Wikipedia, 2013)

Waarom psycho-educatie bij dyslectische kinderen?

Heel wat kinderen met dyslexie ontwikkelen ook psychische klachten:

Negatief zelfbeeld, faalangst, depressiviteit, problemen met leeftijdsgenoten...

(Brocatus en Vermeersch, 2012)

Doel van de psycho-educatie

Het verwerven van een stevige basis om
gedurende zijn hele leven
adequaat met zijn dyslexie
om te gaan.

~

Door het verhogen van de motivatie
verbetert de inzet en de actieve medewerking.

Theorie

Effectieve dyslexiebehandeling kenmerkt zich door een voldoende motivatie. Het bevorderen en vergroten van de motivatie dient ook een onderdeel van de dyslexiebehandeling te zijn. (Kleijnen, et al., 2008)

~

Naast de motivatie voor de behandeling is ook de leesmotivatie van positieve invloed op het leesproces. Wanneer er een beroep wordt gedaan op de leesmotivatie, gaat het technisch lezen vooruit en komen kinderen tot een diepere verwerking de tekst. (Vries-Witteman, 2009)

Waarom in groepsverband?

Door het onderwerp 'dyslexie' in een groep lotgenoten te behandelen, kunnen de kinderen de theorie en ervaringen van anderen beter in een realistisch, eigen beeld plaatsen.

Van hieruit komen de kinderen tot psychologische verwerking en hebben zij de mogelijkheid om hun zelfvertrouwen te vergroten.

Wat is de rol van ouders?

- Zij staan het dichtst bij hun kinderen.
- Zij zijn het voorbeeld van de kinderen.
- Kinderen krijgen normen en waarden van hen mee en hechten hier veel waarde aan.

Ouders zijn onmisbaar in de ondersteuning van hun kind:

- Nemen problemen waar in het gedrag.
- Vervullen een waardevolle rol in/bij het oefenen en trainen.
- Positieve stimulans.
- Oefenen en het ongemerkt oefenen.
- Belangrijke schakel in het behandelproces en tussen alle betrokkenen, waarbij het belangrijk is dat zij kennis hebben over dyslexie en het behandelproces.

Hoe ziet de groepsbehandeling eruit?

- 4 Bijeenkomsten (3 parallel met de ouders)
- Behandelaren:
 - dyslexie- gespecialiseerde logopedist M SEN
 - maatschappelijk werker of psycholoog
- Extra ondersteuner om kinderen meer individuele begeleiding te kunnen geven, zeer waardevol.

Wat komt er aan bod?

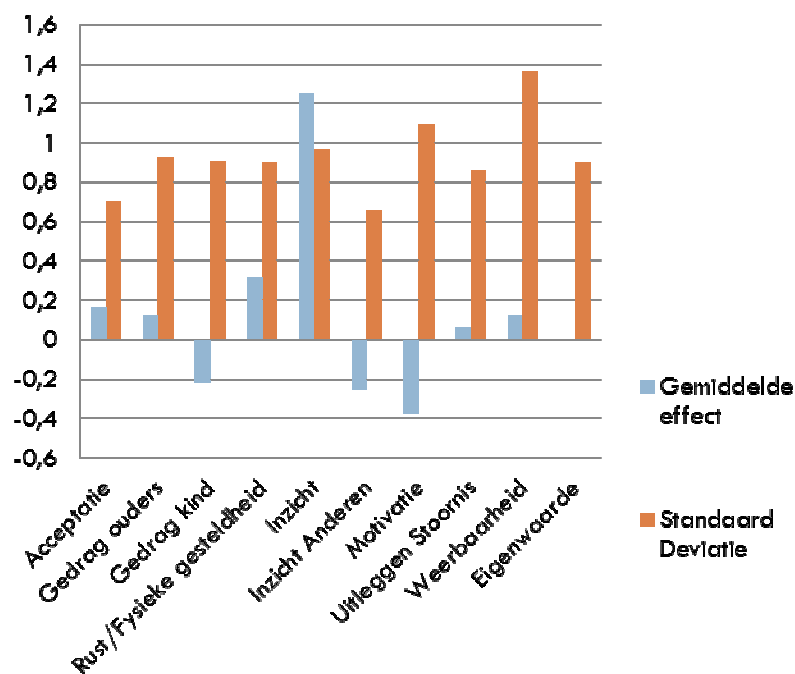
Aandachtsgebieden van de groepsbijeenkomsten:

- Inzicht in dyslexie en dyslexiebehandeling
- Acceptatie
- Zelfvertrouwen
- Zelfbeeld
- Weerbaarheid
- Motivatie
- Praktische begeleidingsmogelijkheden van ouders (coaching, leeshouding, motivatie, huiswerk, contacten met school en behandelaar, hulpmiddelen)
- Eigen mogelijkheden
- Uitwisselen van ervaringen en ideeën
- Toekomst

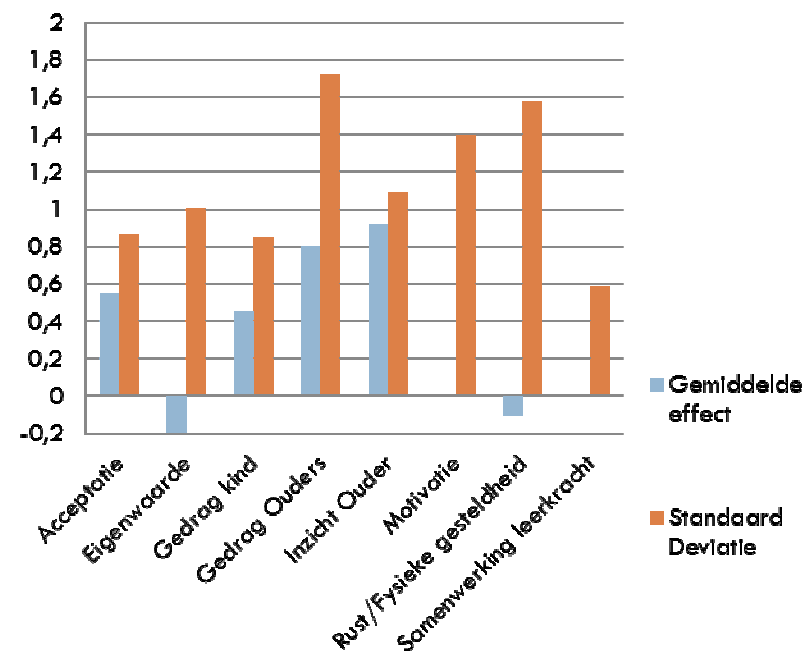

Resultaten eerste groep

5-puntschaal kinderen

5-puntschaal ouders

Verhoogde effecten

- Inzicht in dyslexie en mogelijke bijkomende moeilijkheden
- Acceptatie ouders
- Zelfbeeld lezen en spellen
- Eigenwaarde van de kinderen
- Zelfstandigheid (gedrag) van de kinderen verhoogd, frustratie verminderd
- Leesmotivatie: aantal boeken
- Verloop van de behandeling
- Ouders weten beter hoe met stoornis en begeleiding om te gaan

Verlaagde effecten

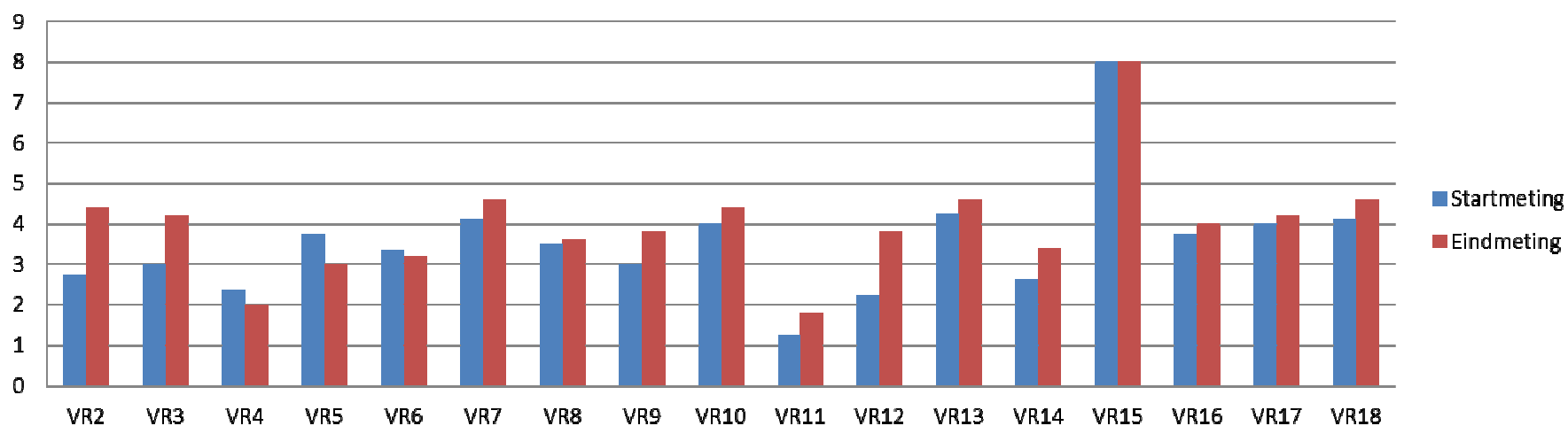
- Motivatie voor het maken van het huiswerk!
- Frustratie: de kinderen geven aan vaker boos te zijn als het lezen of spellen niet goed lukt

Gelijk of licht verhoogd

- Acceptatie van de stoornis (kinderen)
- Gevoel van rust in relatie -- fysieke gesteldheid (kinderen)

Resultaten bovenbouw-groep

Vragen kinderen

* Vr 15 is een 10 puntschaal

Verhoogde effecten

- Inzicht in dyslexie (wat weet je, wat kun je vertellen, v2,3)
- Iets minder vermijding (v4)
- Vinden het leuker om naar de dyslexie behandeling te gaan (v7).
- Vinden lezen leuker en zijn vaker een boek gaan lezen (v 9,10).
- Vaker vertellen en uitleg geven over dyslexie (v12,13)
- Willen minder hulp: van meestal naar soms (v14).

Verlaagde effecten

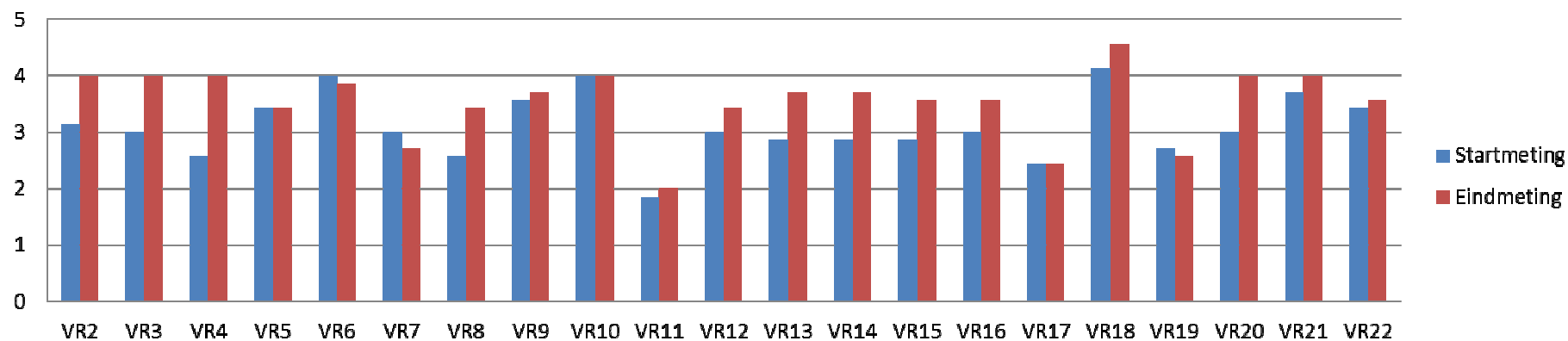
- Maken minder gebruik van hulpmiddelen (v5)
- Verschil in het leuk vinden om naar school te gaan (v6 van 3,37 naar 3,2)

Gelijk of licht omhoog

- Cijfer voor zichzelf (v15)
- Motivatie voor huiswerk (v8)
- Gevoel over het feit dat je dyslexie hebt (v 16,17,18)

Resultaten bovenbouw-groep

Vragen ouders

Verhoogde effecten

- Meer inzicht en kennis over dyslexie en aanverwante problemen (v2,3,4)
- Beeld over de begeleiding (v8)
- Samen lezen (v12)
- Inzicht in dyslexie (bij kind) (v13,14)
- Motivatie van kind voor huiswerk (v15)
- Kind ervaart dyslexie minder als last. (v16)
- Kind krijgt minder vervelende opm. (v18)
- Kind kan beter uitleg geven (v20)
- Kind is zelfstandiger (v21,22)

Verlaagde effecten

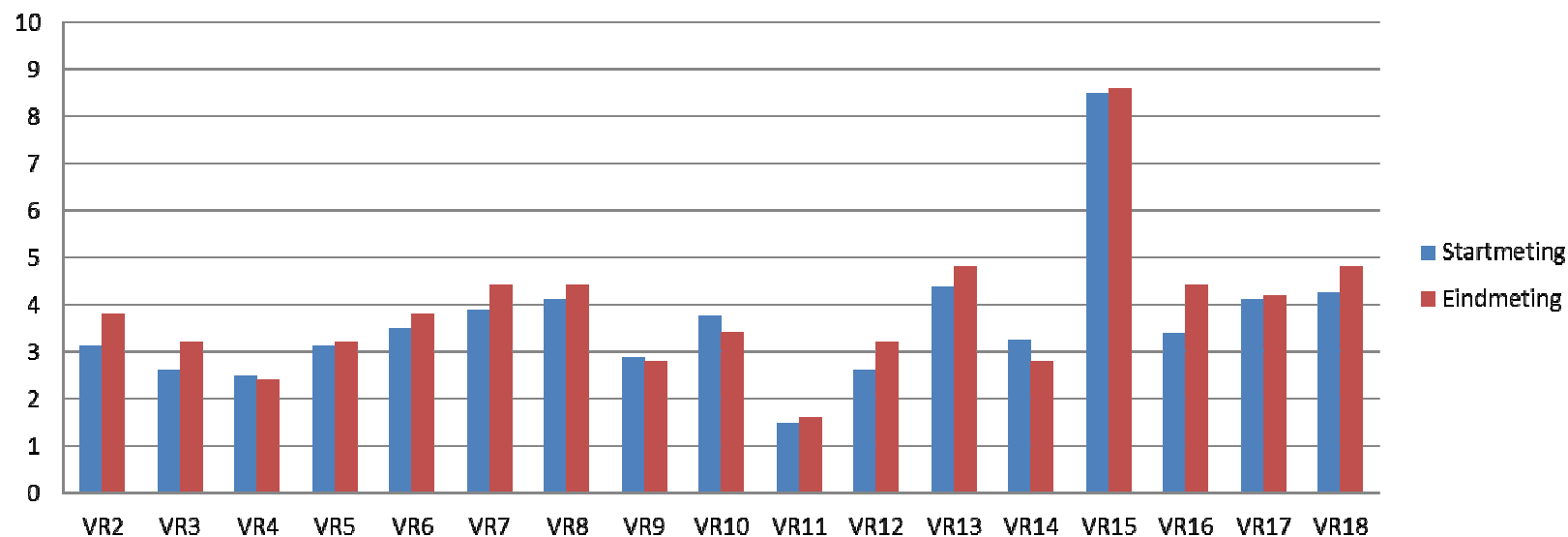
- Ouders denken dan het toekomstperspectief minder wordt bepaald door dyslexie dan voor de bijeenkomsten (v7)
- Betrokkenheid in de afstemming tussen betrokken partijen van 4 naar 3,86 (v6)

Gelijk of licht omhoog

- Kennis/betrokkenheid in behandeling (v5)
- Hoeveelheid begeleiding van kind (v10)
- Toepassing van coaching (v9)
- Aanwezigheid tijdens behandeling (v11)
- Kind vermijdt minder (v17)

Resultaten onderbouw-groep

Vragen Kinderen

* Vr 15 is een 10 puntschaal

Verhoogde effecten

- Inzicht in dyslexie (wat weet je, wat kun je vertellen, v2,3)
- Iets minder vermijding (v4)
- Vinden het leuker om naar school en de dyslexie-behandeling te gaan (v6,7).
- Maken van het huiswerk (v8)
- Uitleg over dyslexie (v12,13)
- Gevoel over het feit dat je dyslexie hebt (v 16,18)

Verlaagde effecten

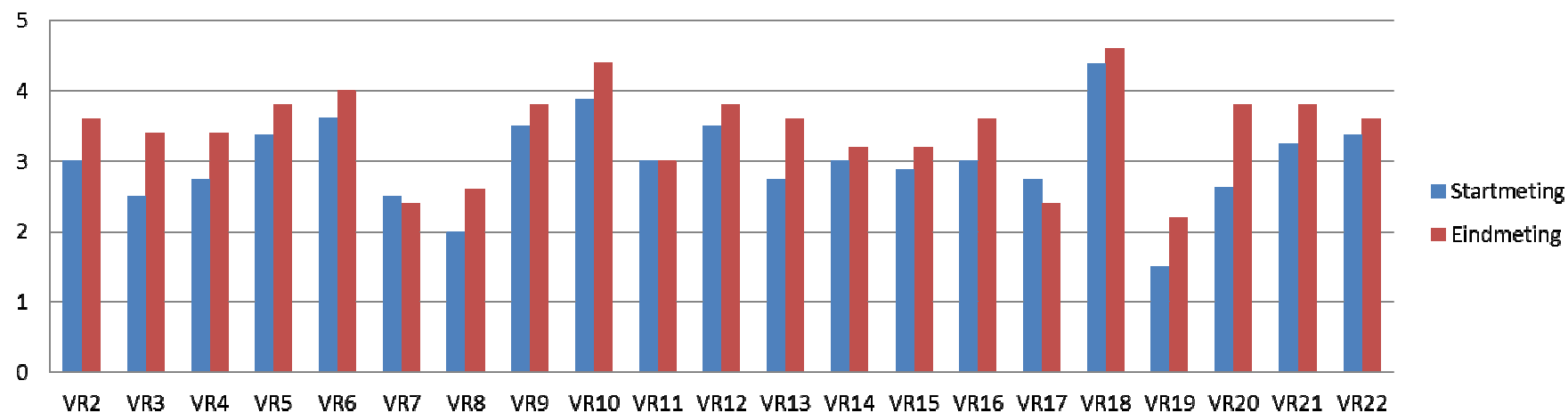
- Lees(plezier) (v9,10)
- Willen iets meer hulp (v14)

Gelijk of licht omhoog

- Gebruik van hulpmiddelen (v5)
- Er worden vervelende opmerkingen gemaakt (v11)
- Eigenwaarde (v15)
- Vinden dyslexie minder erg (v17)

Resultaten onderbouw-groep

Vragen Ouders

Verhoogde effecten

- Meer inzicht en kennis over dyslexie en aanverwante problemen (v2,3,4)
- Betrokkenheid in de behandeling en afstemming tussen betrokken partijen (v5,6)
- Beeld over de begeleiding (v8)
- Toepassing van coaching (v9)
- Hoeveelheid begeleiding van kind (v10)
- Samen lezen (v12)
- Inzicht in dyslexie (bij kind) (v13,14)
- Motivatie van kind voor huiswerk (v15)
- Kind ervaart dyslexie minder als last. (v16)
- Kind krijgt minder vervelende opm. en spreekt de ander hierop aan (v 18,19)
- Kind kan beter uitleg geven (v20)
- Kind is zelfstandiger (v21,22)

Verlaagde effecten

- Ouders denken dan het toekomstperspectief minder wordt bepaald door dyslexie dan voor de bijeenkomsten (v7)

Gelijk of licht omhoog

- Aanwezigheid tijdens behandeling (v11)
- Kind vermijdt minder (v17)

Vergelijking

- Aanpassing vorm en inhoud van de bijeenkomsten na resultaten eerste Pilot
- Dezelfde doelen zijn nagestreefd in de laatste 2 groepen
- Resultaten zijn redelijk gelijk
 - In dezelfde vragen zien we verhoogde effecten
 - Mate van effect verschilt bij verschillende groepen
 - De aanpak sluit aan bij de gestelde doelen

Er is behoefte aan

Ouders en Kinderen

- Lotgenoten contact
- Vergroten van kennis over dyslexie
- Theorie en ervaringen in realistisch, eigen beeld plaatsen

Ouders

- Praktische begeleidingsmogelijkheden van ouders
- Inzicht leeftijdsfase gebonden vaardigheden

Wat kunt u zelf doen?